

Jej opowieść. Herstorie, oral history i opowieści całkiem współczesne

wstępniak

Fot. Tomasz Ferenc

Ten numer „Władzy Sądzenia” poświęcony został Jej historii, Jej Opowieści, snutej na jej modłę, w miejskich dekoracjach. Program *herstory* służyć ma m.in. włączeniu relacji kobiet, ich doświadczeń i narracji do historycznego mainstreamu. Jak piszą w publikowanym w tomie tekście Inga Kuźma i Edyta Pietrzek: *Herstoria to m.in. wypełnianie białych plam na temat kobiet w podręcznikach szkolnych, które można potraktować w sensie przenośnym, jako symbol identyfikacji i rozpoznania się przez teraźniejszość w przeszłości oraz tworzenia dyskursów tożsamościowych*. To przesuwanie głosu kobiet z peryferii do centrum. Jest to możliwe również dzięki „otwieraniu” łam czasopism naukowych na relacje, sprawozdania, wspomnienia i opowieści autobiograficzne kobiet, gdzie celem jest niekiedy wyłącznie ich prezentacja, a nie głęboka badawcza ingerencja dostosowująca je do wymogu *his-stories*.

Na tom składają się artykuły odnoszące się do herstorii na wiele sposobów, napisane z wielu perspektyw. Miejskie herstorie spletają się z uniwersalną historią w analizie wojennych narracji kobiet i zapomnianej historii zniesienia zakazu przerywania ciąży w 1956 roku, historii właśnie, nie herstorii, bo ani narracja Trybuny Ludu, ani sejmowa debata nie posługiwały się

kobiecym głosem. Za to nie polityczność, a kobiece doświadczenie reprodukcji jest tematem analizy Krystyny Dzwonkowskiej-Goduli, która badała narracje porodowe kobiet.

Polityczność tematu aborcji przyniósł rok 2016, o czym przypomina Marcin Kotras w komunikacie z pilotażowego badania politycznych postaw studentek i studentów. Waldemar Dymarczyk przygląda się innemu wymiarowi ich doświadczenia, czym trochę wybiegamy w przyszłość, którą to młode pokolenie będzie kształtować. Komunikat z moich własnych badań sygnalizuje wagę wymiaru płci w komunikacji politycznej.

Adam Konopka relacjonując debatę sejmową z 1956 roku wymienia postać Wandy Gościmińskiej, łódzkiej włóknarki i posłanki, która mogłaby się znaleźć na trasie jednego ze spacerów Łódzkiego Szlaku Kobiet, o którym pisze w swym artykule Martyna Krogulec, i z którym współpracują aktywistki zaproszone do redakcyjnej dyskusji: Marta Madejska, Agata Markiewicz i Ania Urbańczyk. Opowieść o znikających łódzkich włóknarkach koresponduje z opowieścią o śląskiej transformacji w ujęciu Magdaleny Łokieć – to także dwie opowieści o dwóch kontrastowo różnych tradycjach roli kobiety w robotniczej kulturze

Łodzi i Wałbrzycha. Praca kobiet pojawia się także jako jeden z tematów wojennych narracji kobiet analizowanych przez Kamilę Pałkowską. Wojenne herstorie są też tematem wspólnego tekstu Ingi B. Kuźmy i Edyty Pietrzak, które dopisują nowy fragment do łódzkiej herstorii.

Opowieść graficzna Joanny Wowrzeczki jest dramatycznym zapisem miejskiej historii, która właśnie się dzieje. Artystka odwiedziła lubelskie osiedle kontenerowców, rozmawiała z jego mieszkankami, i zamiast socjologicznego raportu stworzyła cykl prac, w których zapisuje ludzkie dramaty w scenerii mieszkania socjalnego, za pomocą kopii dokumentów ważnych dla jej bohaterki. To kobieca opowieść, jej bohaterkami są niemal wyłącznie kobiety. Prace Joanny Wowrzeczki to świadectwo paralelności zainteresowań i obszarów działań badaczek i badaczy różnych dyscyplin, aktywistów i artystów oraz artystek i artystów.

Artykułom towarzyszą zdjęcia autorstwa Tomasza Ferenc, których motywem przewodnim jest kobieta i rozmaite odsłony jej wizerunku w sztuce zarówno dawnej, jak i współczesnej. Zdjęcia pochodzą z różnych miejsc na świecie, w tym także z Łodzi, prezentują, to, co dzieje się w przestrzeni świata zinstytucjonalizowanego (muzea), jak i w obszarze twórczości nieformalnej (street art). Są poniekąd emanacją obecności kobiet i ich artystycznych skojarzeń z kobiecością w przestrzeni publicznej. Jak przekonuje w felietonie w listopadowym numerze „Wysokich Obcasów Extra” Anna Brzezińska, intencjonalne bądź przypadkowe uwiecznianie niektórych części kobiecego ciała, ze szczególnym uwzględnieniem genitaliów, bywa dla opinii publicznej problematyczne (vide: przypadek łódzkiej fontanny). W związku z tym, polecając ten numer Państwa lekturze, uprzedzamy, że za wszelkie skojarzenia odpowiedzialność ponosi czytelnik. Życzymy miłej lektury.

Redakcja WS

władza sądzenia

redakcja

Redaktor naczelna: **Danuta Walczak-Duraj**
Redaktorzy prowadzący: **Konrad Kubala, Marcin Kotras**
Redaktorzy tematyczni: **Iza Desperak, Barbara Ober-Domagalska, Alicja Łaska-Formejster, Łukasz Kutyło**
Sekretarz redakcji: **Karolina Messyasz**
Redaktor językowy: **Barbara Fronczkowska**
Redaktorzy graficzni: **Tomasz Ferenc, Mariusz Libel**

rada naukowa

Zbigniew Bokszański, Uniwersytet Łódzki
Janusz Mariański, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Yali Cong, Peking University, China
Kazimierz Kik, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
Katarzyna Grzeszkiewicz-Radulska, Uniwersytet Łódzki
Andrew McKinnon, University of Aberdeen, UK
Tomasz Ferenc, Uniwersytet Łódzki
Krzysztof Konecki, Uniwersytet Łódzki
David Ost, Hobart and William Smith Colleges NY
Mikołaj Cześnik, ISP PAN
Anna Horolets, Uniwersytet Gdański
Adam Ostolski, Uniwersytet Warszawski
Krzysztof Kędziora, Uniwersytet Łódzki
Stanisław Kosmyńska, Uniwersytet Łódzki
Krzysztof Nawratek, University of Plymouth, UK
Guglielmo Meardi, University of Warwick, UK
Hasan Hüseyin Akkaş, Univeristy of Usak, Turkey

Lista recenzentów umieszczona jest na stronie internetowej www.wladzasadzenia.pl

kontakt

Władza sądzenia

Katedra Socjologii Polityki i Moralności IS UŁ
ul. Rewolucji 1905 r. 41/43, 90-214 Łódź
e-mail: wladzasadzenia@gmail.com
tel.: +48 42 635 55 33
www.wladzasadzenia.pl

prawa autorskie

Artykuły zamieszczone w naszym czasopiśmie mogą zostać wykorzystane dla celów naukowych, edukacyjnych, poznawczych i niekomercyjnych z podaniem źródła. Pobieranie opłat za dostęp do informacji lub artykułów zawartych we „Władzy sądzenia” lub ograniczanie do niego dostępu jest zabronione. Wykorzystywanie ogólnodostępnych zasobów zawartych we „Władzy sądzenia” dla celów komercyjnych lub marketingowych wymaga uzyskania specjalnej zgody od wydawcy. Odpowiedzialność za uzyskanie zezwoleń na publikowanie materiałów, do których prawa autorskie są w posiadaniu osób trzecich ponosi autor nadesłanej pracy. Logotyp, szata graficzna strony znajdują się w wyłącznym posiadaniu wydawcy. Wszystkie pozostałe obiekty graficzne, znaki handlowe, nazwy czy logotypy zamieszczone na tej stronie stanowią własności ich poszczególnych posiadaczy.

skład, projekt okładki

Kooperatywa.org

zdjęcia

Tomasz Ferenc

finansowanie

Czasopismo finansowane ze środków Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego.